

В.Л. Григоренко,
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри музично-теоретичної
та художньої підготовки
Харківського національного
педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди

ДОСВІД РОБОТИ КАБІНЕТІВ МУЗИКИ ТА ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ПЕДАГОГІЧНИХ ІНСТИТУТАХ УКРАЇНИ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТ.

В умовах гуманізації освітнього процесу, зростання вимог до рівня культури майбутнього вчителя заслуговує на ретельне вивчення історико-педагогічний досвід музично-естетичного виховання студентства в Україні в другій половині ХХ ст. Зокрема, широкий дослідницький інтерес становить діяльність спеціально призначених для підвищення музично-естетичної культури майбутніх учителів кабінетів музики та естетичного виховання, що були створені в навчальних педагогічних закладах наприкінці 60-х років ХХ ст.

Звертаючись до вивчення генези таких кабінетів, відзначимо, що в другій половині ХХ ст. позааудиторна музично-естетична робота зі студентами отримала значного розквіту в освітньому процесі педагогічних інститутів. Упровадженням позааудиторних форм музичної освіти в підготовку майбутніх вчителів у педагогічних інститутах опікувалися спеціальні структурні підрозділи, що здійснювали контролюючу та допоміжну функції в питаннях музичної освіти педагогічних кадрів: секції й кафедри співів та музики, методичні комісії. А з 1967 року для посилення організаційного і методичного рівня позааудиторної роботи зі студентами, за розпорядженням Міністерства освіти УРСР, при всіх педагогічних інститутах було відкрито кабінети естетичного виховання. До обов'язків працівників кабінетів належала організація вузівської художньої самодіяльності, надання постійної консультаційної музично-естетичної допомоги школам, організація лекторіїв з історії музики, театру та багато іншого [1, с. 101].

Окрім того, у цей період на різних факультетах педагогічних інститутів почали відкриватися кабінети музики, робота яких була спрямована на організацію музичного виховання молоді. Так, наприклад, на філологічному факультеті Харківського педагогічного

університету імені Г.С. Сковороди працював кабінет музики, де знаходилися музичні інструменти для занять студентів: 20 баянів, 15 скрипок, 15 клавішних інструментів, що задовольняло потреби студентів у музичних заняттях [2, арк. 6].

Завдяки плідній роботі працівників кабінетів музики в педагогічних інститутах було розгорнуто широку просвітницьку роботу з підвищення рівня музично-естетичної культури майбутніх педагогічних кадрів. Працівниками кабінетів були організовані та систематично здійснювалися засідання «Університету культури», який мав «факультети» живопису, музики, театру і кіно. Для підвищення рівня обізнаності студентів з історії та сучасного стану різних видів мистецтв запрошувалися працівники музеїв, мистецтвознавці з різних місць України, відомі діячі культури і мистецтва.

Працівниками кабінетів естетичного виховання та музики підтримувалося створення на кожному факультеті педагогічних інститутів хорових ансамблів та танцювальних колективів, які нараховували від 20 до 50 учасників. При чому, в цей період хорові ансамблі були створені та розгорнули плідну діяльність не лише на музично-педагогічному, а й на філологічному, природничому, історичному, фізико-математичному факультетах. Творчі колективи ставали учасниками та переможцями музичних конкурсів, оглядів художньої самодіяльності тощо. На факультетах за сприяння працівників кабінетів музики та естетичного виховання організовувалися концерти, святкувалися річниці, відзначалися урочисті події тощо.

Таким чином, за сприяння діяльності кабінетів музики та естетичного виховання у 60-70-ті роки ХХ ст. у педагогічних інститутах було розпочато широку музично-естетичну виховну роботу зі студентами, що сприяло підвищенню рівня музично-естетичної культури педагогічних кадрів, набуттю молоддю досвіду творчої діяльності. Такий досвід сприяння культурному розвитку майбутніх вчителів потребує відродження та оновлення у сучасних умовах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мельничук С.Г. Про роботу кабінетів естетичного виховання педвузів республіки / С.Г. Мельничук, Ю.С. Юцевич // Радянська школа. – 1972. – №10. – С. 101-105.

2. ДАХО Ф. № 4293, оп. 3, спр. 176. – План работы филологического факультета педагогического института имени Г.С. Сковороды на 1965-66 уч. г.
-

В.К. Григорян,
викладач англійської мови
Харківського базового медичного
коледжу №1

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Наш час позначається цілою низкою суперечностей, які відбивають тенденції розвитку світової спільноти в цілому та українського суспільства зокрема. З одного боку, ми хочемо інтегруватися з загальноєвропейською та світовою культурою, з другого боку – маємо за будь-яку ціну зберегти власні культурні надбання, традиції, ментальність, своєрідність національного світогляду. Думається, що глибоке вивчення національної культури та світової культурної спадщини сприяє пробудженню творчого початку в кожній креативно мислячій особистості.

Досліджуючи свою культуру, молоде покоління бачить її переваги, вивчаючи культури інших народів, молодь намагається аналізувати, зіставляти, виокремлювати краще та творчо осмислювати. Творчість – це вищий рівень пізнання. Вона існує як синтез пізнавальної, емоційної і вольової сфер людської свідомості. Це діяльність, результатом якої є створення нових матеріальних і духовних цінностей. Творчі здібності – це рівень прояву психологічних особливостей, що забезпечує успіх у складанні власних творів, у зв'язному, змістовному образному висловлюванні своїх думок, вражень, переживань.

Проблема розвитку творчих і спеціальних здібностей особистості вивчається в межах творчої мовленнєвої діяльності, пов'язаної зі сприйманням художніх творів, їхнім творчим виконанням і відтворенням здобутих вражень та уявлень у власній творчості. У процесі художньої діяльності відбувається розвиток